

DIREKTIVA 2009/148/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 30. novembra 2009****o varstvu delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu****(kodificirana različica)****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA–

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, in zlasti člena 137(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

ob upoštevanju postopka, določenega v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva Sveta 83/477/EGS z dne 19. septembra 1983 o varstvu delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu (druga posebna direktiva v skladu s členom 8 Direktive 80/1107/EGS) ⁽³⁾ je bila večkrat ⁽⁴⁾ bistveno spremenjena. Zaradi jasnosti in racionalnosti bi bilo treba navedeno direktivo kodificirati.
- (2) Azbest je posebej nevarna snov, ki lahko povzroča hude bolezni in ki je prisotna v številnih delovnih okoljih, zato so mnogi delavci izpostavljeni možnemu tveganju za njihovo zdravje. Krokidolit je posebno nevarna vrsta azbesta.
- (3) Čeprav današnja znanost ni na takšni ravni, da bi bilo mogoče določiti stopnjo, pod katero ni tveganja za zdravje, manj izpostavljenosti azbestu vendarle zmanjša tveganje razvoja bolezni zaradi izpostavljenosti azbestu. Zato je potrebno predvideti posebne harmonizirane postopke za varovanje delavcev pred tveganjem zaradi izpostavljenosti azbestu. Ta direktiva vključuje minimalne zahteve, ki bodo revidirane na osnovi pridobljenih izkušenj in razvoja tehnologije na tem področju.
- (4) Optična mikroskopija je, kljub temu da ne omogoča štetja najmanjših za zdravje škodljivih vlaken, najsposobnejši postopek za redno opravljanje meritev koncentracije azbestnih vlaken.
- (5) Preventivni ukrepi so pomembni za varovanje zdravja delavcev, izpostavljenih azbestu, in načrtovane obveznosti držav članic glede stalnega nadzora zdravja teh delavcev.
- (6) Da se zagotovi jasnost opredelitve vlaken, jih je treba opredeliti, bodisi glede na mineraloški opis ali glede na njihovo CAS (Chemical Abstract Service) številko.
- (7) Brez vpliva na druge določbe Skupnosti v zvezi s trženjem in uporabo azbesta mora imeti omejevanje dejavnosti, pri katerih pride do izpostavljenosti azbestu, zelo pomembno vlogo pri preprečevanju bolezni, povezanih s tako izpostavljenostjo.
- (8) Sistem obveščanja o dejavnostih, ki vključujejo izpostavljenost azbestu, bi bilo treba prilagoditi novim delovnim razmeram.
- (9) Prepoved uporabe azbesta s postopki razprševanja ni zadostna, da se prepreči izpust azbestnih vlaken v ozračje. Potrebno je, da se zaradi visoke in nepredvidljive stopnje izpostavljenosti delavcev odpravijo dejavnosti, pri katerih so delavci izpostavljeni azbestnim vlaknom pri pridobivanju azbesta, ali proizvodnji in predelavi azbestnih izdelkov, ali proizvodnji in predelavi izdelkov, ki so jim azbestna vlakna namerno dodana.
- (10) Ob upoštevanju najnovejših strokovnih znanj je treba opredeliti metodologijo vzorčenja, ki se uporablja za merjenje azbesta v zraku, in metodo štetja vlaken.
- (11) Čeprav še ni bilo mogoče opredeliti praga izpostavljenosti, pod katerim azbest ne predstavlja tveganja za raka, bi bilo treba omejiti poklicno izpostavljenost delavcev azbestu na minimum.
- (12) Od delodajalcev bi bilo treba zahtevati, da pred začetkom kakršnega koli projekta za odstranjevanje azbesta evidentirajo prisotnost ali možno prisotnost azbesta v stavbah ali instalacijah in te podatke sporočijo drugim, ki bi lahko bili izpostavljeni azbestu zaradi uporabe, vzdrževanja ali drugih dejavnosti v ali na stavbi.
- (13) Zagotoviti bi bilo treba, da rušenje ali delo pri odstranjevanju azbesta izvedejo podjetja, ki poznajo vse varnostne ukrepe, ki jih je treba sprejeti za varovanje delavcev.
- (14) Delavcem, ki so ali so lahko izpostavljeni azbestu, bi bilo treba zagotoviti posebno usposabljanje, s čimer se znatno pripomore k znižanju tveganja zaradi take izpostavljenosti.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 10. junija 2009 (še ni objavljeno v Uradnem listu).⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 20. oktobra 2009 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 26. novembra 2009.⁽³⁾ UL L 263, 24.9.1983, str. 25.⁽⁴⁾ Glej Del A Priloge II.

- (15) Zaradi zgodnjega odkrivanja bolezni, povezanih z azbestom, bi bilo treba z vidika najnovejših medicinskih znanj predvideti praktična priporočila o kliničnem nadzoru izpostavljenih delavcev.
- (16) Države članice ne morejo zadovoljivo doseči cilja predlaganih ukrepov, to je izboljšanje varovanja delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu, in ga je zaradi obsega in učinkov ukrepov torej lažje doseči na ravni Skupnosti, Skupnost lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti, določenim v tem členu, ta direktiva ne presega okvirov potrebnih za doseganje navedenega cilja.
- (17) Določbe iz te direktive stvarno prispevajo k oblikovanju socialne razsežnosti notranjega trga. Navedene določbe so omejene na najnižjo možno raven, tako da po nepotrebnem ne obremenjujejo ustanavljanja in razvoja malih in srednje velikih podjetij.
- (18) Ta direktiva ne posega v obveznosti držav članic glede časovnih rokov za prenos v nacionalno pravo in uporabo direktiv iz Dela B, Priloge II,

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

1. Cilj te direktive, je varovati delavce pred tveganjem za njihovo zdravje, skupaj s preprečevanjem tveganja, ki nastane ali lahko nastane pri delu zaradi izpostavljenosti azbestu.

Predpisuje mejno vrednost te izpostavljenosti in druge posebne zahteve.

2. Ta direktiva ne omejuje pravice držav članic, da uporabljajo ali uvedejo zakonske ali druge določbe, ki zagotavljajo višjo stopnjo varnosti delavcev, zlasti pri zamenjavi azbesta z manj nevarnimi nadomestki.

Člen 2

Za namene te direktive izraz „azbest“ pomeni naslednje silikate z vlaknato strukturo:

- (a) aktinolit, CAS št. 77536-66-4 ⁽¹⁾;
- (b) azbest grunerit (amosit), CAS št. 12172-73-5 ⁽¹⁾;
- (c) antofilit, CAS št. 77536-67-5 ⁽¹⁾;
- (d) krizotil, CAS št. 12001-29-5 ⁽¹⁾;
- (e) krokidolit, CAS št. 12001-28-4 ⁽¹⁾;
- (f) tremolit, CAS št. 77536-68-6 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Številka iz registra Chemical Abstract Service (CAS).

Člen 3

1. Ta direktiva se uporablja za dejavnosti, pri katerih so delavci med delom izpostavljeni ali so lahko izpostavljeni azbestnemu prahu ali prahu materiala, ki vsebuje azbest.

2. Pri kakršni koli dejavnosti, pri katerih je možno tveganje zaradi izpostavljenosti azbestnemu prahu ali prahu materiala, ki vsebuje azbest, se mora to tveganje oceniti tako, da se ugotovita narava in stopnja delavčeve izpostavljenosti azbestnemu prahu ali prahu materiala, ki vsebuje azbest.

3. Pod pogojem, da je izpostavljenost delavca sporadična in nizke intenzivnosti in kadar rezultati ocene tveganja iz odstavka 2 jasno kažejo, da mejna vrednost izpostavljenosti azbestu v zraku v delavnem prostoru ne bo prekoračena, se členi 4, 18 in 19 lahko opustijo, kadar delo obsega:

- (a) kratkotrajne in nestalne dejavnosti vzdrževanja, pri katerih se ravna samo z materiali, ki niso drobljivi;
- (b) odstranjevanje brez uničevanja materialov, ki niso razgrajeni, v katerih so azbestna vlakna trdno povezana v matrico;
- (c) inkapsulacijo ali tesnjenje materialov, ki vsebujejo azbest in so v dobrem stanju;
- (d) spremljanje in nadzor zraka ter zbiranje vzorcev za preverjanje, ali določen material vsebuje azbest.

4. Države članice po posvetovanju s socialnimi partnerji in v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso določijo praktične smernice za ugotavljanje sporadične in nizko intenzivne izpostavljenosti, kakor predvideva odstavek 3.

5. O oceni iz odstavka 2 se je treba posvetovati z delavci in/ali njihovimi predstavniki v okviru podjetja ali ustanove in ocena se revidira, kadar obstaja razlog za dvom o njeni pravilnosti ali kadar se material pri delu spremeni.

Člen 4

1. V zvezi s členom 3(3) se sprejmejo ukrepi iz odstavkov 2 do 5.

2. Dejavnosti iz člena 3(1) morajo biti zajete v sistem obveščanja, ki ga vodi pristojni organ države članice.

3. Pred začetkom dela predloži delodajalec pristojnemu organu države članice obvestilo iz odstavka 2 v skladu z nacionalnimi zakoni in drugimi predpisi.

V obvestilu mora biti vsaj kratek opis:

- (a) lokacije delovišča;
- (b) vrste in količine uporabljenega azbesta ali azbesta, s katerim se rokuje;

- (c) dejavnosti in uporabljenih postopkov;
- (d) števila vključenih delavcev;
- (e) datuma začetka in trajanje dela;
- (f) ukrepov, sprejetih za omejitev izpostavljenosti delavcev azbestu.

4. V skladu z nacionalnimi zakonodajami imajo delavci in/ali njihovi predstavniki v podjetju ali ustanovi dostop do dokumentov lastnega podjetja ali ustanove, ki so osnova prijave iz odstavka 2.

5. Novo obvestilo se predloži vedno, kadar se zaradi spremembe delovnih pogojev izpostavljenost azbestnemu prahu ali materialom, ki vsebujejo azbest, lahko znatno poveča.

Člen 5

Prepove se uporaba azbesta s postopki razprševanja in delovnimi postopki, pri katerih se uporablja izolacijski ali proti zvoku odporen material z nizko gostoto (manj kakor 1 g/cm³), ki vsebuje azbest.

Brez poseganja v uporabo drugih določb Skupnosti o trženju in uporabi azbesta se prepove dejavnosti, pri katerih so delavci izpostavljeni azbestnim vlaknom pri proizvodnji azbesta, ali proizvodnji in predelavi azbestnih izdelkov, ali proizvodnji in predelavi izdelkov, ki so jim azbestna vlakna namerno dodana, razen pri obdelavi in odstranjevanju izdelkov zaradi rušenja in odstranjevanja azbesta.

Člen 6

Pri vseh dejavnostih iz člena 3(1) je na delovnem mestu treba zmanjšati izpostavljenost delavcev azbestnemu prahu ali prahu materialov, ki vsebujejo azbest, na najnižjo možno raven in v vsakem primeru pod mejno vrednost, določeno v členu 8, zlasti z naslednjimi ukrepi:

- (a) omejevanjem števila delavcev, ki so izpostavljeni ali so lahko izpostavljeni azbestnemu prahu ali prahu materialov, ki vsebujejo azbest, na najmanjše možno število;
- (b) načrtovanjem delovnega procesa tako, da se ne ustvarja azbestni prah, če to ni možno pa tako, da se prepreči izpuščanje azbestnega prahu v zrak;
- (c) vsi prostori in oprema za obdelovanje azbesta morajo biti taki, da jih je mogoče redno in učinkovito čistiti in vzdrževati;
- (d) azbest ali materiale, ki vsebujejo azbest in se prašijo, je treba shranjevati in prevažati v ustrezno zapečateni embalaži;
- (e) odpadke je treba zbirati in jih, kakor hitro je mogoče, odstranjevati z delovnega mesta v ustrezno zapečateni embalaži z oznako, da vsebujejo azbest; ta ukrep ne velja

za rudarske aktivnosti; s takimi odpadki se nato ravna v skladu z Direktivo Sveta 91/689/EGS z dne 12. decembra 1991 o nevarnih odpadkih ⁽¹⁾.

Člen 7

1. Glede na rezultate začetne ocene tveganja in za zagotovitev skladnosti z mejno vrednostjo iz člena 8 se redno opravlja meritev koncentracije azbestnih vlaken v zraku.

2. Vzorčenje mora odražati osebno izpostavljenost delavca azbestnemu prahu ali prahu materialov, ki vsebujejo azbest.

3. Vzorce se izvede po posvetovanju z delavci in/ali njihovimi predstavniki v podjetju ali ustanovi.

4. Vzorce izvede primerno usposobljeno osebje. Odvzete vzorce se kasneje v skladu z odstavkom 6 analizira v laboratorijih, ki so opremljeni za štetje vlaken.

5. Trajanje vzorčenja mora biti takšno, da je mogoče s pomočjo meritev ali izračuna s časovno obremenitvijo ugotoviti tipično tveganje v osemurnem referenčnem obdobju (ena izmena).

6. Kadar koli je to mogoče se štetje vlaken izvede s fazno kontrastnim mikroskopom (PCM) v skladu s priporočeno metodo Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) iz leta 1997 ⁽²⁾ ali katero koli drugo metodo, ki daje primerljive rezultate.

Pri merjenju azbesta v zraku, kakor je omenjeno v odstavku 1, se upošteva samo vlakna z dolžino, večjo od 5 µm, premerom, manjšim od 3 µm in z razmerjem dolžina/širina, večjim od 3:1.

Člen 8

Delodajalci zagotovijo, da v osemurnem s časovno obremenitvijo izračunanem povprečju (TWA) noben delavec ni izpostavljen koncentraciji azbesta v zraku, ki presega 0,1 vlaken na cm³.

Člen 9

Spremembe, potrebne, da se Priloga I te direktive prilagodi tehničnemu napredku, se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 17 Direktive Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu ⁽³⁾.

Člen 10

1. Kjer je mejna vrednost, določena v členu 8, prekoračena, je treba ugotoviti razloge za prekoračitev mejne vrednosti in, kakor hitro je mogoče, sprejeti ustrezne ukrepe za izboljšanje razmer.

⁽¹⁾ UL L 377, 31.12.1991, str. 20.

⁽²⁾ Določitev koncentracije vlaken v zraku: priporočena metoda, s fazno kontrastnim optičnim mikroskopom (metoda z membranskim filtrom), WHO, Ženeva 1997 (ISBN 92 4 154496 1).

⁽³⁾ UL L 183, 29.6.1989, str. 1.

Dokler niso sprejeti ustrezni ukrepi za varovanje prizadetih delavcev, se dela na prizadetem območju ne sme nadaljevati.

2. Da bi preverili učinkovitost ukrepov iz prvega pododstavka odstavka 1, je treba takoj izvesti nadaljnje ugotavljanje koncentracije azbesta v zraku.

3. Če izpostavljenosti ni mogoče zmanjšati na drug način in je zaradi uskladitve z mejno vrednostjo treba uporabljati osebno varovalno opremo za zaščito dihal, to ne sme biti trajno in se mora za vsakega delavca omejiti na najmanjšo možno mero. Med delom, pri katerem je treba uporabljati tako opremo, je treba predpisati odmore, primerne glede na fizične in klimatske pogoje v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso in, kadar je to primerno, po posvetovanju z delavci in/ali njihovimi predstavniki.

Člen 11

Pred začetkom rušenja ali vzdrževalnih del delodajalec sprejme vse potrebne ukrepe za ugotavljanje, kateri materiali verjetno vsebujejo azbest, tako da dobi podatke od lastnikov prostorov, kjer je to primerno.

Kadar obstaja sum, da je azbest prisoten v materialu ali zgradbi, se uporabijo določbe te direktive.

Člen 12

Pri nekaterih dejavnostih kot so rušenje, odstranjevanje, popravilo in vzdrževanje, za katere je mogoče predvideti prekoračitev mejne vrednosti iz člena 8 kljub uporabi tehničnih preventivnih ukrepov za omejevanje koncentracij azbesta v zraku, delodajalec določi ukrepe za zagotavljanje varnosti delavcev med izvajanjem te dejavnosti določi ukrepe, predvsem naslednje:

- (a) delavce opremi z ustrezno osebno varovalno opremo za zaščito dihal in drugo osebno varovalno opremo, ki jo morajo nositi;
- (b) postavi opozorilne znake, ki opozarjajo na možnost prekoračitve mejne vrednosti iz člena 8, in
- (c) prepreči širjenje prahu iz azbesta ali materialov, ki vsebujejo azbest, zunaj prostorov ali lokacije, kjer se opravlja delo.

Z delavci in/ali njihovi predstavniki v podjetju ali ustanovi se je glede izvajanja ukrepov potrebno posvetovati pred začetkom dejavnosti.

Člen 13

1. Pred rušenjem ali odstranjevanjem azbesta in/ali izdelkov, ki vsebujejo azbest, iz stavb in drugih objektov, obratnega materiala in opreme, instalacij ali ladij se napravi delovni načrt.

2. Načrt iz odstavka 1 mora določiti ukrepe za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev na delovnem mestu.

V načrtu mora biti posebej navedeno, da:

- (a) se že pred postopkom rušenja odstranijo azbest in/ali izdelki, ki vsebujejo azbest, razen v primeru, ko bi to povzročilo večje tveganje za delavce, kakor če azbest in/ali izdelki, ki vsebujejo azbest, ostanejo na svojem mestu;
- (b) se po potrebi zagotovi osebna varovalna oprema iz točke (a) prvega pododstavka člena 12;
- (c) po koncu rušenja ali odstranjevanja azbesta se v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso potrdi, da na delovnem mestu ni tveganja zaradi izpostavljenosti azbestu.

Na zahtevo pristojnih organov se v načrt vključijo podatki o naslednjem:

- (a) naravi in predvidenem trajanju dela;
- (b) mestu, kjer se delo izvaja;
- (c) uporabljenih postopkih, pri katerih delo vključuje ravnanje z azbestom ali materialom, ki vsebuje azbest;
- (d) lastnosti opreme, ki se uporablja za:
 - (i) varovanje in dekontaminacijo delavcev, ki izvajajo delo;
 - (ii) varovanje drugih oseb, ki so navzoče ali so blizu delovišča.

3. Pristojnemu organu je na njegovo zahtevo treba poslati načrt iz odstavka 1 pred začetkom načrtovanega dela.

Člen 14

1. Delodajalec zagotovi vsem delavcem, ki so ali so lahko izpostavljeni azbestnemu prahu ali prahu materiala, ki vsebuje azbest, ustrezno usposabljanje. Tako usposabljanje je treba izvajati v rednih časovnih presledkih in ne na stroške delavcev.

2. Vsebina usposabljanja mora biti delavcem lahko razumljiva. Omogočiti jim mora, da osvojijo potrebno znanje in spretnosti s področja preprečevanja in varnosti, zlasti glede:

- (a) lastnosti azbesta in njegovih vplivih na zdravje, vključno s sinergičnim učinkom kajenja;
- (b) vrste izdelkov ali materialov, ki verjetno vsebujejo azbest;
- (c) aktivnosti, ki lahko povzročijo izpostavljenost azbestu in pomena preventivnih ukrepov za zmanjševanje izpostavljenosti na najnižjo možno raven;

- (d) varnih delovnih praks, ukrepov in varovalne opreme;
 - (e) ustrezne vloge, izbora, izbire, omejitev in pravilne uporabe opreme za zaščito dihal;
 - (f) postopkov v primeru nevarnosti;
 - (g) postopkov dekontaminacije;
 - (h) odstranjevanja odpadkov;
 - (i) zahtev zdravniškega pregleda.
3. Praktične smernice za usposabljanje delavcev, ki odstranjujejo azbest, se pripravijo na ravni Skupnosti.

Člen 15

Pred izvajanjem rušenja ali odstranjevanja azbesta morajo podjetja predložiti dokaze o svoji usposobljenosti na tem področju. Dokazi se utemeljijo v skladu z nacionalno zakonodajo in/ali prakso.

Člen 16

1. Pri vseh dejavnostih iz člena 3(1) in ob upoštevanju člena 3(3) je treba sprejeti ustrezne ukrepe, da se zagotovi:
- (a) za mesta, na katerih se izvajajo gornje dejavnosti:
 - (i) jasna razmejenost in označenost z opozorilnimi znaki;
 - (ii) nedostopnost za delavce razen tiste, ki imajo dostop zaradi svojega dela ali dolžnosti;
 - (iii) vzpostavitev območij, na katerih je prepovedano kajenje;
 - (b) določitev območij, kjer lahko delavci jejo in pijejo brez tveganja kontaminacije z azbestnim prahom;
 - (c) ustrezna delovna ali varovalna obleka za delavce; da ta delovna ali varovalna obleka ostane znotraj podjetja; lahko pa se pere v ustanovah zunaj podjetja, ki so opremljene za tovrstna dela, če je ne čisti podjetje samo; v tem primeru se obleka prevaža v zaprtih zabojnikih;
 - (d) ločeni prostori za shranjevanje delovne ali varovalne obleke in osebnih oblačil;
 - (e) pri izvajanju prašnih operacij ustrezne in primerne umivalnice in stranišča za delavce, s prhami vred;
 - (f) namestitve varovalne opreme na točno določenem mestu ter njeno preverjanje in čiščenje po vsaki uporabi; za popravilo ali nadomestitev pokvarjene opreme pred nadaljnjo uporabo se sprejmejo ustrezni ukrepi.

2. Delavcem se ne zaračunavajo stroški izvajanja v skladu z odstavkom 1 uvedenih ukrepov.

Člen 17

1. Pri vseh dejavnostih iz člena 3(1) se sprejmejo ustrezni ukrepi, s katerimi se zagotovi, da so delavci in njihovi predstavniki v podjetju ali ustanovi primerno obveščeni v zvezi:
- (a) z možnim tveganjem za zdravje zaradi izpostavljenosti azbestnemu prahu ali prahu materiala, ki vsebuje azbest;
 - (b) z zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi in potrebo po nadzoru zraka;
 - (c) s higienskimi zahtevami, s prepovedjo kajenja vred;
 - (d) z varnostnimi ukrepi nošenja in uporabe varovalne opreme in obleke;
 - (e) s posebnimi varnostnimi ukrepi, ki so namenjeni zmanjšanju izpostavljenosti azbestu.
2. Poleg ukrepov iz odstavka 1 in ob upoštevanju člena 3(3) se sprejmejo ustrezni ukrepi, zato da:
- (a) imajo delavci in/ali njihovi predstavniki v podjetju ali ustanovi dostop do rezultatov meritev koncentracij azbesta v zraku in se jim razloži pomen teh rezultatov;
 - (b) so, če rezultati prekoračijo mejno vrednost iz člena 8, prizadeti delavci in njihovi predstavniki v podjetju ali ustanovi, kakor hitro je mogoče, obveščeni o prekoračitvi in o razlogih zanjo ter se z delavci in/ali njihovimi predstavniki v podjetju ali ustanovi posvetuje o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, ali jih, v nujnih primerih, obvesti o ukrepih, ki so bili sprejeti.

Člen 18

1. Skladno s členom 3(3) se sprejmejo naslednji ukrepi iz odstavkov 2 do 5:
2. Pred začetkom izpostavljenosti na delovnem mestu azbestnemu prahu ali prahu materiala, ki vsebuje azbest, je treba oceniti zdravstveno stanje vsakega delavca.

Ta ocena mora vključevati poseben pregled prsnega koša. V Prilogi I so podana praktična priporočila, na katera se lahko države članice oprejo pri kliničnem nadzoru delavcev; ta priporočila je treba prilagajati tehničnemu napredku v skladu s postopkom iz člena 17 Direktive 89/391/EGS.

Dokler traja izpostavljenost, je vsaj enkrat na vsaka tri leta treba pripraviti novo oceno.

V skladu z državnimi zakoni in/ali prakso se za vsakega delavca, na katerega se nanaša prvi pododstavek, uvede zdravstveno spričevalo.

3. V zvezi s kliničnim nadzorom iz drugega pododstavka odstavka 2, zdravnik ali organ, ki je odgovoren za zdravstveni nadzor delavcev, v skladu z državnimi zakoni svetuje glede potrebnih posamičnih varnostnih ali preventivnih ukrepov ali te ukrepe določi.

Ti ukrepi lahko vključujejo po potrebi umik prizadetega delavca od vsakršne izpostavljenosti azbestnemu prahu ali prahu materiala, ki vsebuje azbest.

4. Delavcem je treba dati podatke in nasvete v zvezi z vsako oceno njihovega zdravstvenega stanja, ki je narejena po koncu izpostavljenosti.

Zdravnik ali organ, pristojen za zdravstveni nadzor delavcev, lahko navede, da se mora zdravstveni nadzor po koncu izpostavljenosti nadaljevati toliko časa, kolikor meni, da je potrebno za varovanje zdravja prizadete osebe.

Tak stalni nadzor se izvaja v skladu z nacionalnimi zakonodajami in/ali praksami.

5. Prizadeti delavec ali delodajalec lahko v skladu z nacionalno zakonodajo zahteva ponovno preverjanje ocene iz odstavka 3.

Člen 19

1. Skladno s členom 3(3) se sprejmejo ukrepi iz odstavkov 2, 3 in 4.

2. Delodajalec mora voditi evidenco delavcev, ki so odgovorni za izvajanje dejavnosti iz člena 3(1), z opisom vrste in trajanja dejavnosti in stopnje izpostavljenosti. Zdravnik in/ali organ, ki je odgovoren za zdravstveni nadzor, imata dostop do te evidence. Vsak delavec ima dostop do podatkov iz evidence, ki se nanašajo nanj osebno. Delavci in/ali njihovi predstavniki imajo dostop do anonimnih skupinskih podatkov v evidenci.

3. Evidenco iz odstavka 2 in zdravstvene podatke iz četrtega pododstavka člena 18(2), je treba hraniti vsaj 40 let po koncu izpostavljenosti v skladu z nacionalno zakonodajo in/ali prakso.

4. V primerih, ko podjetje preneha z dejavnostjo, so v skladu z nacionalno zakonodajo in/ali prakso dokumenti iz odstavka 3 dostopni pristojnim organom.

Člen 20

Države članice predvidijo primerne kazni za primer kršitve nacionalne zakonodaje, sprejete na podlagi te direktive. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 21

Države članice vodijo evidenco prepoznanih primerov azbestoze in mezotelioma.

Člen 22

Države članice Komisiji vsakih pet predložijo poročilo o praktičnem izvajanju te direktive v obliki posebnega poglavja enotnega poročila iz člena 17a(1), (2) in (3) Direktive 89/391/EGS, kar bo tudi podlaga za oceno, ki jo pripravi Komisija v skladu s členom 17a(4) navedene Direktive.

Člen 23

Države članice sporočijo Komisiji določbe iz nacionalne zakonodaje, sprejete za urejanje področja, ki ga pokriva ta direktiva.

Člen 24

Direktiva 83/477/EGS, kakor je bila spremenjena z direktivami, navedenimi v Prilogi II, je razveljavljena, brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos v nacionalno pravo direktiv, ki so določeni v delu B Priloge II.

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo, se štejejo kot sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge III.

Člen 25

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 26

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 30. novembra 2009

Za Evropski parlament

Predsednik

J. BUZEK

Za Svet

Predsednica

B. ASK

PRILOGA I

Praktična priporočila za klinično oceno delavcev v skladu z drugim pododstavkom člena 18(2)

1. Zdajšnje znanje kaže, da lahko izpostavljenost prostim azbestnim vlaknom povzroči naslednje bolezni:
 - azbestozo,
 - mezoteliom,
 - bronhialnega raka,
 - gastro-intestinalnega raka.
2. Zdravnik in/ali organ, ki je odgovoren za zdravstveni nadzor delavcev, izpostavljenih azbestu, mora biti seznanjen s pogoji in okoliščinami izpostavljenosti vsakega delavca.
3. Zdravstveni pregled delavcev je treba izvajati v skladu z načeli in prakso medicine dela. Vključevati mora vsaj naslednje ukrepe:
 - vodenje delavčeve zdravstvene in poklicne anamneze,
 - osebni razgovor,
 - splošni klinični pregled s poudarkom na pregledu prsnega koša,
 - teste pljučne funkcije (spirometrija).

Glede na najsodobnejše razpoložljivo znanje medicine dela se zdravnik in/ali organ, pristojen za zdravstveni nadzor, odloči o nadaljnjih pregledih, kakor so citološki testi pljunka ali rentgensko slikanje prsnega koša ali globinsko slikanje.

PRILOGA II

DEL A

Razveljavljena direktiva s seznamom njenih zaporednih sprememb**(iz člena 24)**

Direktiva Sveta 83/477/EGS
(UL L 263, 24.9.1983, str. 25).

Direktiva Sveta 91/382/EGS
(UL L 206, 29.7.1991, str. 16).

Direktiva Sveta 98/24/ES samo člen 13(2)
(UL L 131, 5.5.1998, str. 11).

Direktiva 2003/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta
(UL L 97, 15.4.2003, str. 48).

Direktiva 2007/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta samo člen 2(1)
(UL L 165, 27.6.2007, str. 21).

DEL B

Roki za prenos v nacionalno pravo**(iz člena 24)**

Direktiva	Roki za prenos
83/477/EGS	31. december 1986 ⁽¹⁾
91/382/EGS	1. januar 1993 ⁽²⁾
98/24/ES	5. maj 2001
2003/18/ES	14. april 2006
2007/30/ES	31. december 2012

⁽¹⁾ Za dejavnosti pri kopanju azbesta se ta datum nadomesti z datumom 31. december 1989.

⁽²⁾ Za Helensko republiko velja za rok prenosa direktive 1. januar 1996. Datum za prenos določb o dejavnosti kopanja azbesta je 1. januar 1996 za vse države članice, razen za Helensko republiko, za katero je rok prenosa določb 1. januar 1999.

PRILOGA III

Korelacijska tabela

Direktiva 83/477/CEE	Ta direktiva
Člen 1, odstavek 1	Člen 1, odstavek 1
Člen 1, odstavek 2	—
Člen 1, odstavek 3	Člen 1, odstavek 2
Člen 2, prva do šest alinea	Člen 2, točke (a) do (f)
Člen 3, odstavki 1 do 3	Člen 3, odstavki 1 do 3
Člen 3, odstavek 3a	Člen 3, odstavek 4
Člen 3, odstavek 4	Člen 3, odstavek 5
Člen 4, uvodno besedilo	Člen 4, odstavek 1
Člen 4, točka 1	Člen 4, odstavek 2
Člen 4, točka 2	Člen 4, odstavek 3
Člen 4, točka 3	Člen 4, odstavek 4
Člen 4, točka 4	Člen 4, odstavek 5
Člen 5	Člen 5
Člen 6, točke 1 do 5	Člen 6, točke a) do e)
Člena 7 in 8	Člena 7 in 8
Člen 9, odstavek 2	Člen 9
Člen 10	Člen 10
Člen 10a	Člen 11
Člen 11, odstavka 1 in 2	Člen 12, prvi in drugi pododstavek
Člen 12, odstavek 1	Člen 13, odstavek 1
Člen 12, odstavek 2, prvi pododstavek	Člen 13, odstavek 2, prvi pododstavek
Člen 12, odstavek 2, drugi pododstavek, prva alinea	Člen 13, odstavek 2, drugi pododstavek, točka (a)
Člen 12, odstavek 2, drugi pododstavek, druga alinea	Člen 13, odstavek 2, drugi pododstavek, točka (b)
Člen 12, odstavek 2, drugi pododstavek, tretja alinea	Člen 13, odstavek 2, drugi pododstavek, točka (c)
Člen 12, odstavek 2, tretji pododstavek, prva alinea	Člen 13, odstavek 2, tretji pododstavek, točka (a)
Člen 12, odstavek 2, tretji pododstavek, druga alinea	Člen 13, odstavek 2, tretji pododstavek, točka (b)
Člen 12, odstavek 2, tretji pododstavek, tretja alinea	Člen 13, odstavek 2, tretji pododstavek, točka (c)
Člen 12, odstavek 2, tretji pododstavek, četrta alinea	Člen 13, odstavek 2, tretji pododstavek, točka (d)
Člen 12, odstavek 2, tretji pododstavek, četrta alinea, prva podalinea	Člen 13, odstavek 2, tretji pododstavek, točka (d)(i)
Člen 12, odstavek 2, tretji pododstavek, četrta alinea, druga podalinea	Člen 13, odstavek 2, tretji pododstavek, točka (d)(ii)
Člen 12, odstavek 3	Člen 13, odstavek 3
Člen 12a	Člen 14
Člen 12b	Člen 15
Člen 13, odstavek 1, točka (a)	Člen 16, odstavek 1, točka (a)
Člen 13, odstavek 1, točka (b)	Člen 16, odstavek 1, točka (b)

Direktiva 83/477/CEE	Ta direktiva
Člen 13, odstavek 1, točke (c)(i) in (ii)	Člen 16, odstavek 1, točka (c)
Člen 13, odstavek 1, točka (c)(iii)	Člen 16, odstavek 1, točka (d)
Člen 13, odstavek 1, točka (c)(iv)	Člen 16, odstavek 1, točka (e)
Člen 13, odstavek 1, točka (c)(v)	Člen 16, odstavek 1, točka (f)
Člen 13, odstavek 2	Člen 16, odstavek 2
Člen 14, odstavek 1, uvodni stavek	Člen 17, odstavek 1, uvodni stavek
Člen 14, odstavek 1, prva do peta alineja	Člen 17, odstavek 1, točke (a) do (e)
Člen 14, odstavek 2	Člen 17, odstavek 2
Člen 15, uvodni stavek	Člen 18, odstavek 1
Člen 15, točke 1) do 4)	Člen 18, odstavki 2 do 5
Člen 16, uvodni stavek	Člen 19, odstavek 1
Člen 16, točke 1) do 3)	Člen 19, odstavki 2 do 4
Člen 16a	Člen 20
Člen 17	Člen 21
Člen 17a	Člen 22
Člen 18, odstavek 1	—
Člen 18, odstavek 2	Člen 23
—	Člen 24
—	Člen 25
Člen 19	Člen 26
Priloga II	Priloga I
—	Priloga II
—	Priloga III